

KULTTUURI

Malja outoudelle, pyllistys kuolemalle

PATE PESONIUS Q-TEATTERI

Q-teatterin
Jälkeenjäävät on
kunnianhimoinen
sketsitaideteos

Arvio: teatteri

Jälkeenjäävät Q-teatterissa.

Käsikirjoitus ohjaajan ja näyttelijöiden, ohjaus Jani Volanen, dramaturgi Antti Hietala, lavastus, valot ja videot Ville Seppänen, Annukka Pykäläinen, Sakari Tervo, äänet Joonas Pirttilä, puvut Riitta Röpelin. Rooleissa Tommi Korpela, Pirjo Lonka, Eero Ritala, Lotta Kaihua, Jussi Nikkilä, Elena Leeve.

"VÄLÄYKSIÄ, pimeyksiä".

Jälkeenjäävät-esityksen ala-otsikko on arvoituksellinen ja kuitenkin täsmällinen kuvaus siitä, mistä Q-teatterissa on nyt kyse.

Saman porukan kahden vuoden takaisen, vastikään elokuvaksikin tehdyn *Häiriötekijän* tavoin *Jälkeenjäävät* on pitkälle jalostettua, omaperäisesti outoutettua sketsihuumoria, ja samalla kunnianhimoinen kokonaisu- taideteos.

Outous syntyy periaatteessa yksinkertaisella tekniikalla: viemällä banaalit, helposti tunnistettavat tilanteet yhä surrealistisempiin suuntiin yhä kovenevin kierroksin.

Huumoria revitään esimerkiksi loukkaantumisesta, sairaudesta, neurooseista, puolison jättämisestä, haudoista, elämän arvaamattomuudesta, kuolemasta. Ja Alepasta.

Pimeän sävyt ovat monet ja lopputulos parhaimmillaan järkyttävän hauska, kirjaimellisesti.

JALOSTUS nousee laadusta.

Kaikki sketsit eivät koskaan naurata kaikkia, ja seitsemän näyttelijän laatimassa käsikirjoituksessa on riskinsä, jollaiseen ei teatterissa ole totuttu.

Jälkeenjäävien kokonaisuus on kuitenkin enemmän kuin osien- sa summa.

Elena Leeve ja Jussi Nikkilä ovat vakavia ja outoja Q-teatterin järkyttävän hausassa *Jälkeenjäävät*-esityksessä.

Kohtausten irrallisuus ei tunnu vähääkään häiritsevältä, koska maailma, jossa ne esitetään, on näyttämötilaa myöten omalakinen ja erityinen. Viisto näkökulma toimii nopeasti avautuvana lukuohjeena yleisölle.

Väläykset ja pimeydet ovat esityksessä paitsi sisällöllisiä myös materiaalisia.

Ville Seppänen, Annukka Pykäläinen ja Sakari Tervo ovat luoneet *Jälkeenjääviin* pätevän, hienostuneesti makaaberin teatterilavastuksen.

Vielä paljon vaikuttavampia ovat usealle erikokoiselle ruudulle ja screenille heijastetut videoklipit, eräänlainen visuaalinen kohina. Kuvakerronta elää aivan omaa elämäänsä moniaalle viittaavana, kiinnostavasti vie-

Jani Volasen ohjaus on tarkaksi rytmitetty ja harjoitettu. Ja miten siinä näytelläänkään!

raannuttavana ja assosiaatioita stimuloivana nykytaiteena.

JANI VOLASEN ohjaus on tarkaksi rytmitetty ja harjoitettu.

Ja miten siinä näytelläänkään! Taitavien näyttelijöiden omanarvontuntoinen tosissaan oleminen tuottaa absurdiin komiikkaan yhdistyessään todella jännittäviä virityksiä.

Lotta Kaihua tekee ällistyt- täviä teräväpiirtohaamoja yhtä lailla yhden repliikin bimbona kuin hautarauhasta räyhäävänä rouvanakin. Eero Ritalan esi- merkiksi ystävänsä identiteetin- vaihdokseen totuttelevana skumppajamppana ja Tommi Korpelan räppäävä vaimonpet- täjä tai bussionnettomuudesta selvinnyt lippa ovat erinomaista

ja perin erikoista viihdettä. Pirjo Longan aidolta vaikuttava liikutus useammassa eri kohtaukses- sa nostaa palan katsojankin kurkkuun.

Oma lempparini on Jussi Nikkilän hölmö ja ilahduttavan tyyli- litajuinen mies ja kitara -sketsi, jonka olisin halunnut nähdä sa- man tien uudelleen.

Tarina paikallisjunasta pahasti sivuraiteelle ajautuvista esty- neistä suomalaisista etenee kuunnelmanomaisina välispiik- keinä läkähdyttävään loppu- tulokseen, ja ruumishuoneelle sijoittuva loppukohtaus hulvat- tomine playbaackeineen allevii- vaa johtopäätöksiä: "Elämä on kuolemaa edeltävä kiusoittelu".

Ja pimeys.

Suna Vuori

Wilko Johnson parani ja palasi keikoille

Musiikki

Ilkka Mattila

KUN rockkitaristi Wilko Johnson kävi edellisen kerran Helsingissä tammikuussa 2014, tunnelma oli ristiriitainen.

Brittiläisessä Dr Feelgood -yh- tyeessä 1970-luvulla maineeseen noussut Johnson soitti väkevän keikan, mutta yleisö osoitti suosiotaan kyyneliä niellen, sillä haimasyöpää sairastanut artisti oli jäähyväiskierruellaan.

Lääkärin antaman alkuperäisen elinaikaennusteen mukaan

Wilko Johnson

Johnsonin olisi ollut määrä kuola jo loppuvuodesta 2013. Elämä kuitenkin jatkui, ja keväällä 2014 Johnson päätettiin leikata, Loka-

kuussa Johnson ilmoitti parantu- neensa syövästä.

NYT 68-vuotias muusikko on palannut takaisin töihin ja lähtenyt kiertueelle. Ensi viikolla Wilko Johnson soittaa Helsingin lisäksi Tampereella, Jyväskylässä ja Kokkolassa.

Jo tänä viikonloppuna Rak- kautta ja anarkiaa -festivaalilla saa Suomen ensi-iltansa elokuva *The Ecstasy of Wilko Johnson*, joka kertoo Johnsonin ihmeellisestä vuodesta. Rockdokumenttien ohjaajana kunnostautuneen Ju- lian Templen elokuva alkaa siitä, kun Johnson saa kuulla sai-

stävansa parantumatonta syöpää ja päättyy, kun kitaristi on onnellisena mutta hämmentyneenä taas elävien kirjoissa. Ihme paranemisen syynä oli, että Johnsonin syöpäkasvain paljastui neuroendokriiniseksi kasvaimeksi, joka on harvinainen, mutta hoidettavissa leikkauksella.

The Ecstasy of Wilko Johnson kertoo epätavallisesta elämäntilanteesta, mutta myös Johnsonin elämästä ja hänen urastaan muusikkona.

Synkstä aiheestaan huolimatta elokuva on usein myös hirte- hisen hauska, ei vähiten karis-

maattisen ja nokkelan päähenkilönsä ansiosta.

Wilko Johnson ei katoa julki- suudesta syksyn jälkeen, sillä Johnson on kirjoittamassa muistelmakirjaa kahden viime vuoden tapahtumista. *Don't You Leave Me Here* -niminen kirja ilmestyy Britanniassa ensi vuon- na.

Aikaisemmin Johnsonista on julkaistu elämäkerta vuonna 2012.

► *The Ecstasy of Wilko Johnson* ensi-illassa Kinopalatsissa 19. 9. klo 21. Wilko Johnson Savoy-teatterissa 24. 9. klo 19.